

Υπόμνημα του Ελληνικού Γραφείου της Greenpeace στην Επιτροπή Περιβάλλοντος της Ελληνικής Βουλής για τον Αμαζόνιο

Πέμπτη 5 Σεπτεμβρίου 2019, Αθήνα

Μέρος Πρώτο - Αμαζόνιος, σημασία και επιπτώσεις

Τι συμβαίνει στον Αμαζόνιο

Ο αριθμός των πυρκαγιών που σημειώνονται στον Αμαζόνιο το 2019 είναι ένας από τους μεγαλύτερους των τελευταίων ετών. Συνολικά, από την αρχή της χρονιάς μέχρι και τις 3 Σεπτεμβρίου έχουν καταγραφεί 93.947 πυρκαγιές.

Μόνο φέτος τον Αύγουστο παραδόθηκαν στις φλόγες περίπου 25.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα έκτασης, σημαντικό μέρος της οποίας αφορούσε σε παρθένες περιοχές του Αμαζονίου.¹ Ο αριθμός των πυρκαγιών έχει αυξηθεί κατά 111% το διάστημα διακυβέρνησης του κ. Μπολσονάρο.² Ειδικά τον φετινό Αύγουστο καταγράφηκαν 30.900 πυρκαγιές σε σχέση με 10.421 τον Αύγουστο του 2018, δηλαδή τριπλασιασμός των πυρκαγιών (αύξηση 196%).

Μέχρι και την ώρα που συντάσσεται αυτό το κείμενο καταφθάνουν πληροφορίες για νέες εστίες. Την Δευτέρα και την Τρίτη (2 και 3 Σεπτεμβρίου) εντοπίστηκαν πυρκαγιές σε 36 προστατευόμενες περιοχές και σε 32 περιοχές που ανήκουν σε αυτόχθονες πληθυσμούς εντός της Βραζιλίας.³

¹ Σύμφωνα με τα επίσημα δημοσιευμένα στοιχεία της Εθνικής Υπηρεσίας Διαστημικών Ερευνών (INPE) της Βραζιλίας, <http://queimadas.dgi.inpe.br/queimadas/aq1km/>

² Από 1η Ιανουαρίου έως 31 Αυγούστου, σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα για το 2018, με βάση τα επίσημα στοιχεία της INPE. <http://queimadas.dgi.inpe.br/queimadas/bdqueimadas>

³ <http://queimadas.dgi.inpe.br/queimadas/bdqueimadas>

Η σημασία του τροπικού δάσους του Αμαζονίου για το παγκόσμιο κλιματικό σύστημα

Η σημασία του τροπικού δάσους του Αμαζονίου για τον πλανήτη είναι ανυπολόγιστη, δεδομένου ότι αποτελεί τη σημαντικότερη μεμονωμένη επίγεια καταβόθρα άνθρακα (carbon sink) της Γης. Εκτιμάται ότι στο δάσος του Αμαζονίου (βιομάζα και χώμα) βρίσκονται αποθηκευμένοι μεταξύ 150 με 200 δισεκατομμύρια τόνοι διοξειδίου του άνθρακα (CO₂).

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Διακυβερνητικής Επιτροπής για το Κλίμα του ΟΗΕ (IPCC), το 30% των εδαφών της Γης τα οποία δεν αξιοποιούνται από την ανθρωπότητα και δεν καλύπτονται με πάγο έχουν αρνητικό ισοζύγιο (δηλαδή αφαιρούν από την ατμόσφαιρα) περίπου 11 δις τόνους CO₂ ετησίως.⁴ Τα δάση της Γης εκτιμάται ότι έχουν αρνητικό ισοζύγιο περίπου 2,4 δις τόνους άνθρακα ετησίως, με το τροπικό δάσος του Αμαζονίου να συμβάλλει περίπου στο 25% αυτής της ποσότητας.^{5 6}

Οι αυξανόμενες εκπομπές CO₂ στην ατμόσφαιρα από τις ανθρώπινες δραστηριότητες ήδη έχει υποχρεώσει το δασικό σύστημα του Αμαζονίου τις τελευταίες δεκαετίες να λειτουργεί με... 'υπερωρίες'. Σύμφωνα με τα λόγια των συγγραφέων μίας εκ των σημαντικότερων μελετών για τον Αμαζόνιο και την ικανότητά του στην απορρόφηση άνθρακα: *“Το δάσος του Αμαζονίου έχει αναλάβει τον ρόλο ενός τεράστιου ανθρακικού ‘σφουγγαριού’. Δηλαδή, τα δέντρα έχουν αναπτυχθεί με γρηγορότερους ρυθμούς από ό,τι πεθαίνουν. Αυτή η διαφορά... έχει βοηθήσει στο να μπει ένα μικρό φρένο στον ρυθμό της κλιματικής αλλαγής...”*⁷

Ωστόσο αυτή η εικόνα έχει αρχίζει να αλλάζει, καθώς η ικανότητα απορρόφησης CO₂ του Αμαζονίου φαίνεται να φτάνει στα όριά της, με την επιστήμη να παρατηρεί αύξηση του ρυθμού θνησιμότητας των δέντρων. *“Η απλή εξήγηση είναι ότι η ταχύτερη ανάπτυξή τους, η οποία συνάδει με την αύξηση της συγκέντρωσης CO₂ στην ατμόσφαιρα, τώρα υποχρεώνει τα δέντρα να πεθαίνουν γρηγορότερα. Καθώς η περίσσεια ποσότητα άνθρακα ταΐζει το σύστημα, τα δέντρα δεν μεγαλώνουν απλώς πιο γρήγορα, φτάνουν σε επίπεδα ωρίμανσης πιο γρήγορα. Με απλά λόγια, ζούνε πιο γρήγορα και συνεπώς*

⁴ IPCC Report, Climate Change and Land (2019): <https://www.ipcc.ch/report/srccl/>

⁵ <https://www.conservation.org/stories/amazonia-8-facts-you-need-to-know>

⁶ <https://www.nature.com/articles/nature14283>

⁷ “The Amazon forest has acted as a vast sponge for atmospheric carbon. That is, trees have been growing faster than they have been dying. The difference – the “sink” – has helped to put a modest brake on the rate of climate change...”

<https://theconversation.com/amazon-carbon-sink-is-in-decline-as-trees-die-off-faster-38946>

πεθαίνουν νεώτερα.”⁸

Οι πυρκαγιές στα δάση, όπως αυτές του Αμαζονίου, έχουν διπλό αρνητικό αντίκτυπο. Αφενός με την καύση της βιομάζας εκλύονται στην ατμόσφαιρα σημαντικές ποσότητες “αποθηκευμένου” άνθρακα και αφετέρου καταστρέφεται ένας αποτελεσματικός μηχανισμός αφαίρεσης άνθρακα από την ατμόσφαιρα. Σύμφωνα με κάποιες πρώτες αρχικές εκτιμήσεις της Greenpeace, οι συνολικές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα οι οποίες εκληθήσαν στην ατμόσφαιρα το 2019 εξαιτίας των πυρκαγιών του Αμαζονίου ανέρχονται σε 110 εκατομμύρια τόνους CO₂. Για σύγκριση, οι ετήσιες εκπομπές CO₂ της χώρας μας είναι περίπου 75 εκατομμύρια τόνους CO₂ (2017).

Οι δασικές πυρκαγιές και η υπερθέρμανση του πλανήτη λειτουργούν σε έναν φαύλο κύκλο: καθώς ο αριθμός των πυρκαγιών αυξάνεται, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου αυξάνουν τη συνολική θερμοκρασία του πλανήτη και τα επίπεδα ξηρασίας της γης, τα οποία τροφοδοτούν συχνότερες και μεγαλύτερης έντασης πυρκαγιές.

Εκτός από τις αυξανόμενες εκπομπές, η αποψίλωση των δασών συμβάλλει άμεσα στην αλλαγή των ρυθμών βροχόπτωσης στην πληγείσα περιοχή, επεκτείνοντας τη διάρκεια της ξηρασίας, επηρεάζοντας περαιτέρω τα δάση, τη βιοποικιλότητα, τη γεωργία και την ανθρώπινη υγεία.

Η εύρυθμη λειτουργία των τροπικών δασών του πλανήτη - και ιδιαίτερα του Αμαζονίου - είναι ζωτικής σημασίας για τη δραματική προσπάθεια της ανθρωπότητας να εκμηδενίσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ως το 2050 και να συγκρατήσει την αύξηση της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη στον πιο ‘βιώσιμο’ 1,5°C (στόχος της Συμφωνίας του Παρισιού για το Κλίμα).⁹ **Δεν υπάρχει επιστημονικό σενάριο αποτροπής της κλιματικής καταστροφής το οποίο να μην περιλαμβάνει προστασία και ενίσχυση του ρόλου των τροπικών δασών της Γης στην απορρόφηση άνθρακα από την ατμόσφαιρα.**

Με το μέλλον του πλανήτη και της ανθρωπότητας να απειλείται από μία μη-αναστρέψιμη και ανεξέλεγκτη κλιματική καταστροφή, η σημασία του τροπικού δάσους του Αμαζονίου υπερβαίνει τα στενά όρια των χωρών στις οποίες βρίσκεται. Ο Αμαζόνιος πρέπει να προστατευτεί από την ανθρωπότητα πάση θυσία.

⁸ “The simplest answer is that faster growth, which is consistent with a CO₂ stimulation, is now causing trees to also die faster. As the extra carbon feeds through the system, trees not only grow quicker but they also mature earlier. In short, they are living faster, and therefore dying younger.”

⁹ Σύμφωνα με την Ειδική Έκθεση της IPCC για τον 1,5°C. Ο στόχος του 1,5°C αποτελεί και δέσμευση της Συμφωνίας των Παρισίων για το Κλίμα.

Βιοποικιλότητα

Τεράστια είναι επίσης η σημασία του Αμαζονίου για τη βιοποικιλότητα. Διόλου τυχαία χαρακτηρίζεται ως η "μεγαλύτερη και πιο ποικίλη περιοχή άγριας φύσης των τροπικών δασών"¹⁰ φιλοξενώντας 40.000 είδη φυτών, 427 είδη θηλαστικών, 1.294 είδη πτηνών, 378 είδη ερπετών, 426 είδη αμφιβίων και 3.000 είδη ψαριών¹¹.

Ωστόσο, πολλά από τα είδη του Αμαζονίου δεν είναι καν γνωστά ακόμα. Μεταξύ 1999 και 2015, ένα ερευνητικό δίκτυο με επικεφαλής το WWF ανακάλυψε πολυάριθμα νέα είδη στον Αμαζόνιο: 897 φυτά, 384 ψάρια, 261 αμφίβια, 92 ερπετά, 61 πτηνά και 67 θηλαστικά. Στα 16 χρόνια στο πεδίο ανακάλυψαν συνολικά 1.742 νέα είδη: δηλαδή ένα καινούριο είδος κάθε 3,5 μέρες¹².

Ποικιλία δέντρων: Μία έρευνα¹³ από το 2013 εκτιμά ότι η πεδινή Αμαζονία διαφυλάττει περίπου 16.000 είδη δέντρων. Σε αυτά περιλαμβάνονται περισσότερα από 10.000 "σπάνια, ελάχιστα γνωστά και πιθανώς απειλούμενα είδη δέντρων" που είναι "ειδικοί οικότοποι και επικρατούν σε μία ή δύο μόνο περιοχές του λεκανοπεδίου". Διακόσια είκοσι επτά (227 ήτοι 1,4%) από τα εκτιμώμενα 16.000 είδη αντιπροσωπεύουν το μισό του συνόλου των μεμονωμένων δέντρων της Αμαζονίας¹⁴.

Σημείωση: Δεν υπάρχει συμφωνία στη βιβλιογραφία σχετικά με το «ποιο είναι το μερίδιο της παγκόσμιας χερσαίας βιοποικιλότητας» που κατέχει ο Αμαζόνιος. Το ποσοστό 10% που χρησιμοποιεί το WWF και βασίζεται στο Lewinsohn & Prado (2005)¹⁵ αναφέρεται στη Βραζιλία και όχι στον Αμαζόνιο.

¹⁰ Da Silva et al (2005) The Fate of the Amazonian Areas of Endemism. Conservation Biology 19, 689–694. June 2005, https://www.academia.edu/6788678/The_fate_of_the_Amazonian_areas_of_endemism

¹¹ Mittermeier, R.A., Mittermeier, C.G., Gil, Pilgrim, J. P.R. Fonseca, G., Brooks, T., & Konstant, W.R. 2003. Wilderness: Earth's Last Wild Places. Conservation International, Washington D.C., USA.

¹² WWF (2010) Amazônia Viva: uma década de descobertas, World Wide Fund For Nature 1999-2009, Oct 2010 <https://www.wwf.org.br/informacoes/bliblioteca/?26345/Amazonia-Viva-uma-decada-de-descobertas-1999-2009>

¹³ ter Steege, H. et al. 2013. Hyperdominance in the Amazonian tree flora. Science 342 1243092. DOI: 10.1126/science.1243092

¹⁴ ter Steege, H. et al. 2013. Hyperdominance in the Amazonian tree flora. Science 342 1243092. DOI: 10.1126/science.1243092

¹⁵ Lewinsohn, T.M., Prado, P.I., 2005. How Many Species Are There in Brazil? Conservation Biology 19, 619–624. <https://doi.org/10.1111/j.1523-1739.2005.00680.x>

Αυτόχθονες πληθυσμοί

Στην έκταση του Αμαζονίου που βρίσκεται εντός των βραζιλιάνικων συνόρων κατοικούν περίπου 24 εκατομμύρια άνθρωποι, εκ των οποίων εκατοντάδες χιλιάδες αυτόχθονες. Υπάρχουν περισσότερες από 180 διαφορετικές φυλές μοιρασμένες σε περισσότερες από χίλιες τοπικές κοινότητες.

Οι αυτόχθονες πληθυσμοί εξαρτώνται από το δάσος για την επιβίωσή τους. Το δάσος διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην πνευματική τους ζωή ενώ από αυτό βρίσκουν τροφή, καταφύγιο και φάρμακα.

Οι αυτόχθονες πληθυσμοί είναι παράλληλα οι φρουροί του τροπικού δάσους, έχοντας καθοριστικό ρόλο στην προστασία του. Βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της άμυνας ενάντια στις πανίσχυρες βιομηχανίες της κτηνοτροφίας, της γεωργίας και της υλοτομίας. Καθώς η αποψίλωση του δάσους έχει ενταθεί, οι αυτόχθονες βρίσκονται αντιμέτωποι με μία δραματική αύξηση των περιστατικών βίας από εγκληματικές ομάδες, οι οποίες εισβάλλουν και δραστηριοποιούνται στη γη τους.

Υπό την προεδρία του κ. Μπολσονάρο, η βραζιλιάνικη κυβέρνηση έχει δώσει ξεκάθαρα μηνύματα ότι η προστασία του Αμαζονίου και των αυτόχθονων πληθυσμών βρίσκεται σε δεύτερη μοίρα μπροστά στο κέρδος συγκεκριμένων βιομηχανικών δραστηριοτήτων.

Συνολική χαμένη έκταση του Αμαζονίου εξαιτίας των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων

Έως σήμερα, υπολογίζεται ότι έχει χαθεί περίπου το 20% της έκτασης του Αμαζονίου, σε σχέση με τα επίπεδα τα οποία βρισκόταν πριν το 1970.¹⁶

Ποια είναι η βαθύτερη αιτία της καταστροφής του Αμαζονίου;

Η βασική αιτία για την αποψίλωση του Αμαζονίου είναι η επέκταση των κτηνοτροφικών και γεωργικών δραστηριοτήτων. Τα δάση αποψιλώνονται κυρίως με σκοπό να μετατραπούν σε βοσκοτόπια για βοοειδή και καλλιέργειες σόγιας, το 90% της οποίας προορίζεται για ζωοτροφή. Το κρέας και η σόγια στη συνέχεια εξάγονται σε διεθνείς αγορές, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα. Μεγάλες αλυσίδες έτοιμου βιομηχανικού γεύματος' (fast food), όπως McDonalds, KFC και Burger King προμηθεύονται πρώτες ύλες από βραζιλιάνικες αγροτικές και κτηνοτροφικές επιχειρήσεις,¹⁷ ενισχύοντας τις

¹⁶ https://rainforests.mongabay.com/amazon/deforestation_calculations.html

¹⁷ <https://www.greenpeace.org/greece/issues/klima/9039/alyssides-fast-food-kai-eythynes-gia-amazonio/>

πιέσεις για περαιτέρω αποψίλωση των δασικών εκτάσεων.

Εκτιμάται ότι το 80% της αποψίλωσης των δασών που πραγματοποιείται σε παγκόσμιο επίπεδο σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με την κτηνοτροφία.¹⁸

Συνεπώς, ο Αμαζόνιος αποψιλώνεται για να καλύψει τη συνεχώς αυξανόμενη παγκόσμια κατανάλωση κρέατος.

Η σημασία της αυξανόμενης κατανάλωσης κρέατος για το κλίμα

Σήμερα, εκτιμάται ότι το 26% της συνολικής χερσαίας επιφάνειας της Γης χρησιμοποιείται για την παραγωγή κρέατος. Η κτηνοτροφία καταναλώνει τεράστιες ποσότητες νερού, τροφής, αντιβιοτικών, ενώ η συμβολή της - άμεση και έμμεση - στην επιδείνωση της κλιματικής κρίσης είναι καθοριστική. Για την ακρίβεια, η κτηνοτροφία είναι η δεύτερη μεγαλύτερη (μετά τα ορυκτά καύσιμα) ανθρωπογενής πηγή εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, αντιστοιχώντας περίπου στο 14% του συνόλου. Εκτιμάται ότι αν δεν ληφθούν δραστικά μέτρα, ως το 2050 το ποσοστό αυτό θα ξεπεράσει το 35%. Το περιβαλλοντικό αποτύπωμα θα είναι μη-βιώσιμο για το πλανητικό οικοσύστημα.¹⁹

Σύμφωνα με ανάλυση των διαθέσιμων επιστημονικών στοιχείων από την Greenpeace, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της Συμφωνίας του Παρισιού θα πρέπει η παγκόσμια κατανάλωση κρέατος να έχει μειωθεί ως το 2050 κατά τουλάχιστον 50%.²⁰ Οι αναπτυσσόμενες χώρες οφείλουν να πετυχαίνουν ακόμα μεγαλύτερο ποσοστό μείωσης. Κάτι τέτοιο θα επιτρέψει και στις αναπτυσσόμενες χώρες μεγαλύτερη ευελιξία και περισσότερες επιλογές για την αντιμετώπιση φαινομένων υποσιτισμού και την εν γένει βελτίωση του βιοτικού τους επιπέδου. Η επίτευξη του στόχου μείωσης της κατανάλωσης κρέατος κατά 50% είναι εφικτή υπό το όραμα της στροφής σε οικολογικά πρότυπα γεωργίας, τα οποία διασφαλίζουν την επισιτιστική ασφάλεια, την προστασία του κλίματος και των τροπικών δασών του πλανήτη.

Η δραστική μείωση της κατανάλωσης κρέατος στις δυτικές κοινωνίες και η υιοθέτηση διατροφικών συνηθειών πιο κοντά στο πρότυπο της 'μεσογειακής διατροφής' - η οποία

¹⁸

<https://www.greenpeace.org/international/publication/22247/countdown-extinction-report-deforestation-commodities-soya-palm-oil/>

¹⁹

<https://lessismore.greenpeace.org/wp-content/uploads/2018/02/0555cc04-greenpeace-livestock-vision-for-2050-english.pdf>

²⁰

<https://lessismore.greenpeace.org/wp-content/uploads/2018/02/0555cc04-greenpeace-livestock-vision-for-2050-english.pdf>

έχει αναγνωρισθεί από την UNESCO ως Παγκόσμια Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά²¹ - θα έχει σημαντικά ευεργετικά οφέλη στην υγεία των πολιτών.

Μέρος Δεύτερο - Τι πρέπει να γίνει

Τι πρέπει να κάνει η Ευρώπη

Η Ευρώπη καταρχάς οφείλει να αναλάβει άμεσα όλες τις απαραίτητες πρωτοβουλίες με στόχο την ουσιαστική ενίσχυση των προσπάθειών κατάσβεσης των πυρκαγιών και της προστασίας του οικοσυστήματος του Αμαζονίου και των αυτόχθονων πληθυσμών. Κατά δεύτερον, να αναλάβει όλες τις απαραίτητες πρωτοβουλίες οι οποίες οδηγούν σε μείωση της κατανάλωσης κρέατος σε παγκόσμιο επίπεδο, δηλαδή τη βασικότερη αιτία για τη συνεχόμενη αποψίλωση του Αμαζονίου και τη δεύτερη μεγαλύτερη ανθρωπογενή πηγή εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Βιώνουμε μία κλιματική κρίση και οι πολιτικοί μας σε εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο πρέπει να αναλάβουν επείγουσα δράση.

Σαν βασική αρχή, οποιαδήποτε διεθνή εμπορική συμφωνία πρέπει να διασφαλίσει ότι δεν επιταχύνει περαιτέρω την κλιματική κρίση και την απώλεια της βιοποικιλότητας, αλλά είναι ευθυγραμμισμένη με:

- τη Συμφωνία του Παρισιού για το Κλίμα
- τη Σύμβαση για τη Βιοποικιλότητα
- τους Στόχους της Αειφόρου Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

Ιδιαίτερα όσον αφορά τις σχετικές εμπορικές συμφωνίες με τη **MERCOSUR**, θα πρέπει άμεσα να παγώσουν, έως ότου:

1. τα ποσοστά αποψίλωσης του δάσους του Αμαζονίου πέσουν και πάλι σε ύφεση (κάτω από τα επίπεδα του 2015),
2. διασφαλιστεί η ασφάλεια και τα δικαιώματα των αυτόχθονων φυλών του Αμαζονίου.

Η τελική συμφωνία, όπως αυτή σχεδιάζεται εδώ και χρόνια, αναμένεται -μεταξύ άλλων- να δημιουργήσει ευνοϊκότερες συνθήκες πρόσβασης για τις βραζιλιάνικες κτηνοτροφικές

²¹ <http://www.minagric.gr/index.php/el/xrisimewplirofories-2/events/2824-mesogiakh-diatrofh>

εταιρείες στην Ευρωπαϊκή αγορά. Εξίσου σημαντικά, καμία ευρωπαϊκή χώρα δεν έχει προωθήσει ουσιαστικές πολιτικές για τη μείωση της κατανάλωσης κρέατος.

Μία τέτοια εξέλιξη είναι εξαιρετικά ανησυχητική, ενώ αναδεικνύει μία υποκριτική συμπεριφορά της Ευρώπης: από τη μία πιέζει την κυβέρνηση της Βραζιλίας να λάβει μέτρα κατάσβεσης των θερινών πυρκαγιών - υπό την πίεση της διεθνούς κατακραυγής - από την άλλη διατηρεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο τους παράγοντες εκείνους που συμβάλλουν στην αποψίλωση των τροπικών δασών.

Συνεπώς, η Ευρώπη θα πρέπει να κοιτάξει τα του οίκου της και να υιοθετήσει άμεσα **πολιτικές για τη μείωση της κατανάλωσης κρέατος**. Να διασφαλίσει ότι η νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) θα σταματήσει τη στήριξη στη βιομηχανική κτηνοτροφία και γεωργία και, αντιθέτως, θα ενισχύσει τη στροφή προς βιώσιμες μεθόδους κτηνοτροφικής και αγροτικής παραγωγής.

Τι πρέπει να κάνει η Ελλάδα

Ως γνωστόν η Ελλάδα βρίσκεται σε μία περιοχή ιδιαίτερα ευάλωτη στην αλλαγή του κλίματος. Ακόμα και στο πιο αισιόδοξο σενάριο συγκράτησης της αύξησης της μέσης θερμοκρασίας στον 1,5°C, η Ελλάδα θα υποστεί σημαντικές συνέπειες. Περαιτέρω αύξηση της μέσης πλανητικής θερμοκρασίας θα επιφέρει σημαντικές και μη-αναστρέψιμες συνέπειες για τη χώρα μας.

Συνεπώς, η κινητοποίηση της χώρας μας όσον αφορά στην προστασία του Αμαζονίου οφείλει να είναι άμεση και σε δύο επίπεδα.

Διεθνές επίπεδο

Καταρχάς, η Ελληνική Κυβέρνηση οφείλει να συνταχθεί υπέρ του παγώματος των διαπραγματεύσεων ΕΕ - Mercosur και να λάβει τις απαραίτητες διπλωματικές και πολιτικές πρωτοβουλίες σε όλα τα επίπεδα (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ελληνικό Κοινοβούλιο) μέχρις ότου διασφαλιστεί η **προστασία του Αμαζονίου** και τα **δικαιώματα των αυτόχθονων φυλών** όπως αναφέρθηκε παραπάνω.

Κατά δεύτερον, να αναλάβει σχετικές πρωτοβουλίες στο πλαίσιο των διεθνών θεσμών, συμφωνιών και ευρωπαϊκών πολιτικών (UNFCCC, UNSG, Ευρωπαϊκοί κλιματικοί και ενεργειακοί στόχοι της ΕΕ για το 2030 και το 2050), ώστε να ευθυγραμμιστούν οι πολιτικές με τον στόχο του 1.5°C.

Εθνικό επίπεδο

Θα πρέπει άμεσα να υπάρξει ανακοίνωση και πολύ σύντομα συγκεκριμένες πολιτικές προτάσεις γύρω από τη βιομηχανική κτηνοτροφία και την υπερβολική κατανάλωση κρέατος και γαλακτοκομικών προϊόντων. Οι πολιτικές θα πρέπει να ενσωματώσουν τις κατευθύνσεις και τις επιστημονικές υποδείξεις, οι οποίες απορρέουν από τη Συμφωνία του Παρισιού (και τις επιμέρους μελέτες της IPPC για το Κλίμα και τις χρήσεις Γης), τη Σύμβαση για τη Βιολογική Ποικιλότητα και τους στόχους του ΟΗΕ για τη βιώσιμη Ανάπτυξη.

Άμεσα, θα πρέπει να **αυξηθεί η συνεισφορά του αγροτικού τομέα στο ποσοστό μείωσης των εθνικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην επερχόμενη αναθεώρηση του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ).**

Επιπλέον, η Ελληνική κυβέρνηση θα πρέπει σύντομα να ανακοινώσει επίσημα :

- Στόχο για μείωση παραγωγής και κατανάλωσης κρέατος και γαλακτοκομικών τουλάχιστον κατά 50% ως το 2050.
- Μέτρα και χρονοδιάγραμμα για την ενίσχυση και προώθηση εθνικού μοντέλου βιώσιμης κτηνοτροφίας και γεωργίας που χρησιμοποιεί βιώσιμες τεχνικές και μεθόδους αγροτικής και κτηνοτροφικής παραγωγής.
- Μέτρα για την ενίσχυση και προώθηση της καλλιέργειας ελληνικών πρωτεϊνούχων κτηνοτροφικών φυτών (κουκί, ρεβίθι, λούπινο, μπιζέλι) για αντικατάσταση εισαγόμενης σόγιας στις ζωοτροφές.
- Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Εθνική Διατροφική Πολιτική που να περιλαμβάνει τις υποδείξεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) σχετικά με την ανάγκη μειωμένης κατανάλωσης κρέατος και να βασίζεται στις αρχές της Μεσογειακής Διατροφής (όσπρια και λαχανικά) που έχει αναγνωριστεί από την UNESCO ως Παγκόσμια Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά.